

Belastingontwikping en vestigingsklimaat (2)

CBC-reporting en rulinguitwisseling inkomende gegevensstroom

De Minister en Staatssecretaris hebben een notitie ontvangen over wat de Belastingdienst zal doen met de binnenkomende info uit het buitenland over rulings en country-by-country reports. In deze notitie wordt aandacht gevraagd voor de uitvoeringsgevolgen van het verwerken van de binnenkomende informatie, hier is waarschijnlijk extra capaciteit mee gemoeid die verder moet worden besproken met FEZ.

11.1

11.1

Rostec

Groenlinks heeft vragen gesteld over het fiscaal onderdak verlenen aan Rostec. Rostec is een wapenfabrikant die in verband wordt gebracht met het maken van de BUK-raket. De vragen worden in samenwerking met Buitenlandse Zaken en Algemene Zaken beantwoord.

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

(SOCIAL) MEDIA

Buiten verzoek

Bankgeheim Monaco

De EU heeft met Monaco afgesproken dat het prinsdom met ingang van 2018 de bankgegevens van buitenlandse rekeninghouders deelt met het land waar de rekeninghouder de nationaliteit van heeft, zo melden diverse media (o.a. AD, Tel, NRC-N, ND). Volgens diverse kranten staan de belastingparadijzen onder druk om met informatie over rekeninghouders belastingontduiking en het witwassen van geld te helpen bestrijden.

Online is het bericht door een aantal **nieuwsmedia** ([Telegraaf](#), [Nu.nl](#)) opgepikt. Op **Twitter** wordt het nieuws zonder commentaar geretweet. De **webdiscussie** op NuJij is negatief tegenover belastingontwijking, de Belastingdienst wordt nagenoeg niet genoemd.

 81.000 impressies

Belastingontwijking

FD meldt dat leden van het Britse parlement kritiek hebben geuit op de deal tussen de Britse Belastingdienst en Google. Zij noemen de compensatie 'onevenredig klein', gezien de omvang van de activiteiten. VK bericht dat de Franse fiscus volgens ingewijden 1,6 miljard euro aan achterstallige belasting terug eist van Google. Het bedrag, dat nog niet officieel is bevestigd, is bijna tien keer de schikking van 165 miljoen euro die Google met het VK trof.

Online is het deze week rustiger rondom belastingontwijking, hoewel er wel over gesproken wordt. Op [Daskapital](#) spreekt men over de Common Reporting Standard (CRS) en de gevolgen hiervan. Hoewel dit akkoord door 96 landen doorgevoerd is, doet de VS hier niet aan mee. Dit heeft als gevolg dat de VS het nieuwe belastingparadijs wordt. De webdiscussie is vooral negatief tegenover de EU. Op Twitter wordt af en toe een opmerking geplaatst.

 380.000 impressies

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

MEDEWERKERS

Switch en Van-Werk-Naar-Werkbeleid

- Er is nog steeds belangstelling voor de vrijwillige fase, maar het aantal aanmeldingen stabiliseert zich. Door de grote belangstelling voor het inplannen van een gesprek is de planningstool in de week van 8 februari overbelast geraakt. Hierdoor is het voor medewerkers voorlopig niet mogelijk om zelf een afspraak in te plannen voor de B-, C- of D-variant. Medewerkers die zich hebben aangemeld worden door Switch telefonisch benaderd voor het plannen van een afspraak.
- Ook komen er nog steeds veel vragen binnen in de Switch-mailbox. Dit heeft tot gevolg dat de beantwoording meer tijd kan vergen.

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

Buiten reikwijdte

de volgende 52 painga's
zijn verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Hoofdstuk 2 Updates 18e HJR

2.1. Internationale samenwerking en gegevensuitwisseling

Bijdrage 10.2.e niet afgestemd met DGBel/UB; inhoud vrijwel gelijk aan 18e HJR m.u.v. de getallen

2.1.1. Country by country reporting

Ter implementatie van OESO BEPS Action Item 13 heeft Nederland per 1 januari 2016 country-by-country reporting wetgeving in haar Wet op de Vennootschapsbelasting opgenomen. Tevens zal voor 5 juni 2017 EU-Richtlijn 2016/881/EU welke tevens ziet op country-by-country reporting in nationale regelgeving geïmplementeerd dienen te zijn.

Sinds 1 september 2016 is de Coördinatiegroep Verrekenprijzen uitgebreid met een achttal specialisten die zich primair bezig houden met de implementatie van country-by-country reporting en de bijbehorende risicoselectie. Op dit moment zijn er nog twee openstaande vacatures. De schatting is dat ongeveer 150 Nederlandse multinationals hun landenrapport in Nederland indienen en dat daarnaast rond de 3.000 rapporten welke zien op buitenlandse multinationals ontvangen worden van met name buitenlandse belastingdiensten. In deze landenrapporten verstrekt een multinational met meer dan € 750 mln. geconsolideerde groepsomzet informatie over haar activiteiten in de diverse landen waar zij actief is en kwantitatieve data over onder andere de omzet (gelieerd en niet-gelieerd), winst, werknemers, activa en betaalde belasting.

Het country-by-country report wordt door de Belastingdienst primair gebruikt voor het beoordelen van substantiële verrekenprijzrisico's en daarnaast voor andere risico's voor Nederland die verband houden met uitholling van de belastinggrondslag en winstverschuivingen. De deadline voor het opstellen en indienen van de landenrapporten door Nederlandse multinationals is twaalf maanden na de laatste dag van een verslagjaar van de multinationale groep. In de praktijk zal voor veel multinationale groepen de deadline 31 december 2017 zijn. In het najaar van 2017 zal de IT-infrastructuur hiervoor beschikbaar komen

De omvang van de werkstroom betekent dat de Belastingdienst de risicoanalyse op de landenrapporten eerst geautomatiseerd zal uitvoeren waarna een nadere handmatige beoordeling plaatsvindt. Uiteindelijk zullen verrekenprijsspecialisten van de Coördinatiegroep Verrekenprijzen waaronder medewerkers van het country-by-country reporting team de geselecteerde landenrapporten in samenspraak met de inspecteur en – mede afhankelijk van de onderkende risico's – eventueel andere specialisten verder beoordelen en in behandeling nemen.

Inmiddels zijn er zo'n 60 landen waar soortgelijke wetgeving is geïmplementeerd of geïmplementeerd gaat worden, waaronder alle EU lidstaten. Op dit moment vinden dan ook in diverse andere landen vooral voorbereidende werkzaamheden plaats, omdat in de loop van dit jaar de landenrapporten pas worden ontvangen. De OESO speelt hierbij ook een belangrijke rol en organiseert intervisie met betrekking tot de implementatie van country-by-country reporting in de verschillende landen. In de door de OESO geïnitieerde peer review wordt getoetst of landen zich aan de afgesproken definities houden. Waar nodig worden vervolgens additionele richtsnoeren gepubliceerd. Nederland vervult een actieve rol tijdens deze overleggen. Deze gemeenschappelijke werkwijze leidt tot meer uniformiteit en beter vergelijkbare rapporten hetgeen voor zowel het bedrijfsleven als voor belastingdiensten van groot belang is.

2.1.2 Rulinguitwisseling

In de vorige halfjaarsrapportage is ingegaan op de uitwisseling van grensoverschrijdende rulings zoals dat in EU en OESO- verband is overeengekomen (BEPS actiepunten 5 en de Richtlijn 2015/2376 EU). In OESO-verband is de uitwisseling aangevangen met ingang van 1 april 2016 en in EU-verband met ingang van 1 januari 2017. De uitwisseling van grensoverschrijdende rulings ziet niet alleen op met ingang van die data overeengekomen rulings, maar ook op rulings die in het verleden zijn afgesloten.

2.1.3. Panama Papers

Begin april 2016 verschenen in de internationale en nationale media berichten over ongeveer 11,5 miljoen gelekte documenten van het juridisch advieskantoor Mossack Fonseca in Panama. Deze berichtgeving was het resultaat van onderzoeken door het internationaal consortium van journalisten, the International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), waaraan werd meegedaan door 376 journalisten uit 76 landen.

De Belastingdienst heeft een speciaal team geformeerd, de berichtgeving met grote interesse gevolgd en gekeken of deze aanknopingspunten bood voor een Nederlands heffingsbelang. Waar er namen werden genoemd, zijn deze in onderzoek genomen. Op 9 mei werd door ICIJ een deel van de informatie online toegankelijk gemaakt en de Belastingdienst is direct begonnen met het doorzoeken van de database en de analyse van de aangetroffen en voor Nederland relevante informatie.

Er zijn door het consortium geen bronbestanden vrijgegeven en de Belastingdienst heeft geconstateerd dat het databestand een vernieuwde versie is van een oud bestand, namelijk het bestand dat ICIJ ruim drie jaar eerder over de Offshore Leaks online heeft gezet.

Het ontbreken van de brondocumenten vormt een groot beletsel bij het behandelen van de genoemde Nederlands belastingplichtigen.

Pogingen om die brondocumenten te verkrijgen hebben tot nu toe (nog) geen resultaat opgeleverd.

Onder de OECD is in JITSIC verband overleg over de Panama Papers. Gezamenlijk wordt nagegaan of we elkaar verder kunnen helpen in de aanpak van de Panama Papers. De Nederlandse Belastingdienst neemt actief deel aan de internationale bijeenkomsten over de Panama Papers.

Voor een verdere invulling hiervan zijn enkele expertgroups samengesteld. Nederland participeert

in de expertgroep onder de noemer van Data analytics and intelligence. Dit wordt ingevuld door D&A en EHI/ISC.

In internationaal verband (via het zogenoemde Jitsic-netwerk van de OESO) wordt nog steeds geprobeerd om ook de bronbestanden van ICIJ te verkrijgen.

Tot nu toe (stand per 21 december 2016) zijn via deze nieuwe links 411 belastingplichtigen door de Belastingdienst geïdentificeerd. Hiervan vallen er 60% in de categorie MKB, 25% in de categorie particulieren en 15% in de categorie grote ondernemingen (inclusief APA/ATR). De overige links zijn nog onderhanden; voor nadere identificatie is aanvullende informatie nodig.

Bij deze 411 geïdentificeerde posten heeft een eerste beoordeling plaatsgevonden op fiscaal belang voor Nederland. Deze eerste beoordeling leidt in 55% van de gevallen tot een voorstel tot nadere beoordeling en behandeling. Dit is een tijdrovende procedure.

Naar aanleiding van deze eerste beoordeling is aan 194 belastingplichtigen een zogenoemde kennisgevingsbrief verstuurd. Hierop zijn tot nu toe 105 reacties ontvangen.

Opbrengst

De eerste aanslagen binnen dit project zijn inmiddels opgelegd. Dit resulteert erin dat de teller voor dit project op dit moment op € 571.636 staat. Daarnaast is bij een concern (zes vennootschappen) een verder onderzoek gestart. Daar was al in het kader van een reguliere kantoortoets een aantal vragen gesteld. Dit zal nu een vervolg krijgen naar andere vennootschappen en andere boekjaren. Bij dit concern is ook vaktechnische input gevraagd aan witwas/fraudespecialisten om slagvaardig op te kunnen treden. Tot op heden is bij dit concern een eerste aanslag opgelegd met een correctie van ongeveer USD 1 miljoen.

Buiten reikwijdte

de volgende 80 painga's
zijn verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Buiten reikwijdte

de volgende 9 painga's zijn
verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Hoofdstuk 2 Updates 18e HJR

2.1. Internationale samenwerking en gegevensuitwisseling

Bijdrage 10.2.e ; niet afgestemd met DGBel/UB; inhoud vrijwel gelijk aan 18e HJR m.u.v. de getallen

2.1.1. Country by country reporting

Ter implementatie van OESO BEPS Action Item 13 heeft Nederland per 1 januari 2016 country-by-country reporting wetgeving in haar Wet op de Vennootschapsbelasting opgenomen. Tevens zal voor 5 juni 2017 EU-Richtlijn 2016/881/EU welke tevens ziet op country-by-country reporting in nationale regelgeving geïmplementeerd dienen te zijn.

Sinds 1 september 2016 is de Coördinatiegroep Verrekenprijzen uitgebreid met een achttal specialisten die zich primair bezig houden met de implementatie van country-by-country reporting en de bijbehorende risicoselectie. Op dit moment zijn er nog twee openstaande vacatures. De schatting is dat ongeveer 150 Nederlandse multinationals hun landenrapport in Nederland indienen en dat daarnaast rond de 3.000 rapporten welke zien op buitenlandse multinationals ontvangen worden van met name buitenlandse belastingdiensten. In deze landenrapporten verstrekt een multinational met meer dan € 750 mln. geconsolideerde groepsomzet informatie over haar activiteiten in de diverse landen waar zij actief is en kwantitatieve data over onder andere de omzet (gelieerd en niet-gelieerd), winst, werknemers, activa en betaalde belasting.

Het country-by-country report wordt door de Belastingdienst primair gebruikt voor het beoordelen van substantiële verrekenprijzrisico's en daarnaast voor andere risico's voor Nederland die verband houden met uitholling van de belastinggrondslag en winstverschuivingen. De deadline voor het opstellen en indienen van de landenrapporten door Nederlandse multinationals is twaalf maanden na de laatste dag van een verslagjaar van de multinationale groep. In de praktijk zal voor veel multinationale groepen de deadline 31 december 2017 zijn. In het najaar van 2017 zal de IT-infrastructuur hiervoor beschikbaar komen

De omvang van de werkstroom betekent dat de Belastingdienst de risicoanalyse op de landenrapporten eerst geautomatiseerd zal uitvoeren waarna een nadere handmatige beoordeling plaatsvindt. Uiteindelijk zullen verrekenprijsspecialisten van de Coördinatiegroep Verrekenprijzen waaronder medewerkers van het country-by-country reporting team de geselecteerde landenrapporten in samenspraak met de inspecteur en – mede afhankelijk van de onderkende risico's – eventueel andere specialisten verder beoordelen en in behandeling nemen.

Inmiddels zijn er zo'n 60 landen waar soortgelijke wetgeving is geïmplementeerd of geïmplementeerd gaat worden, waaronder alle EU lidstaten. Op dit moment vinden dan ook in diverse andere landen vooral voorbereidende werkzaamheden plaats, omdat in de loop van dit jaar de landenrapporten pas worden ontvangen. De OESO speelt hierbij ook een belangrijke rol en organiseert intervisie met betrekking tot de implementatie van country-by-country reporting in de verschillende landen. In de door de OESO geïnitieerde peer review wordt getoetst of landen zich aan de afgesproken definities houden. Waar nodig worden vervolgens additionele richtsnoeren gepubliceerd. Nederland vervult een actieve rol tijdens deze overleggen. Deze gemeenschappelijke werkwijze leidt tot meer uniformiteit en beter vergelijkbare rapporten hetgeen voor zowel het bedrijfsleven als voor belastingdiensten van groot belang is.

2.1.2 Rulinguitwisseling

In de vorige halfjaarsrapportage is ingegaan op de uitwisseling van grensoverschrijdende rulings zoals dat in EU en OESO- verband is overeengekomen (BEPS actiepunten 5 en de Richtlijn 2015/2376 EU). In OESO-verband is de uitwisseling aangevangen met ingang van 1 april 2016 en in EU-verband met ingang van 1 januari 2017. De uitwisseling van grensoverschrijdende rulings ziet niet alleen op met ingang van die data overeengekomen rulings, maar ook op rulings die in het verleden zijn afgesloten.

In de vorige rapportage is aangegeven dat het detecteren van in het verleden gesloten rulings een behoorlijke inspanning van de Belastingdienst vergt. Dit komt enerzijds door het grote volume van door de belastingdienst afgesloten rulings en anderzijds doordat een deel van deze rulings niet centraal is opgeslagen. Hierdoor moeten handmatig dossiers worden doorlopen om eventuele gegevens boven water te krijgen. In de vorige rapportage is aangegeven dat de deadline van de uitwisseling in OESO-verband (31 december 2016) hierdoor niet kon worden gehaald. In januari zijn de betrokken landen hierover, via het Forum on Harmful Tax Competition, geïnformeerd. De deadline voor de uitwisseling in EU-verband van in het verleden afgesloten rulings, is 31 december 2017.

Sinds de vorige rapportage is een aantal maatregelen getroffen om te zorgen dat Nederland aan het eind van dit jaar wel aan de OESO en EU verplichting kan voldoen:

- Door de Belastingdienst is een handreiking ontwikkeld die belastingplichtigen helpt bij het invullen van het standaardformulier. Deze is en wordt op verzoek aan belastingplichtigen en belastingadviseurs verstrekt.
- Aan inspecteurs is en wordt interne voorlichting gegeven over het proces van het identificeren van rulings waarover informatie moet worden uitgewisseld en het invullen van de standaardformulieren. Hierdoor is elke inspecteur die rulings afsluit of heeft afgesloten, betrokken bij het proces van uitwisseling van informatie over rulings.
- Voor het invullen van niet door belastingplichtige ingevulde standaardformulieren (met name voor Advance Pricing Agreements ("APA's")) is een aparte task force ingesteld.
- Extra capaciteit is beschikbaar gesteld om standaardformulieren in te vullen.
- Er is een implementatieteam opgericht dat snel beslissingen kan nemen bij vraag- of knelpunten.
- Daarnaast wordt de daadwerkelijke uitwisseling van de standaardformulieren op termijn voor de EU-rulings grotendeels geautomatiseerd in 2017.
- Voor nieuwe rulings met een grensoverschrijdend effect wordt in het Besluit Fiscaal Bestuursrecht vastgelegd dat een in concept ingevuld standaardformulier deel uitmaakt van de aan te leveren informatie bij het verzoek om een ruling.

De verwachting is dat de geprognoseerde aantallen met betrekking tot grensoverschrijdende rulings aan het einde van dit jaar voorzien zijn van een template en zijn uitgewisseld.

2.1.3. Panama Papers

Begin april 2016 verschenen in de internationale en nationale media berichten over ongeveer 11,5 miljoen gelekte documenten van het juridisch advieskantoor Mossack Fonseca in Panama. Deze berichtgeving was het resultaat van onderzoeken door het internationaal consortium van journalisten, the International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), waaraan werd meegedaan door 376 journalisten uit 76 landen.

De Belastingdienst heeft een speciaal team geformeerd, de berichtgeving met grote interesse gevolgd en gekeken of deze aanknopingspunten bood voor een Nederlands heffingsbelang. Waar er namen werden genoemd, zijn deze in onderzoek genomen. Op 9 mei werd door ICIJ een deel van de informatie online toegankelijk gemaakt en de Belastingdienst is direct begonnen met het doorzoeken van de database en de analyse van de aangetroffen en voor Nederland relevante informatie.

Er zijn door het consortium geen bronbestanden vrijgegeven en de Belastingdienst heeft geconstateerd dat het databestand een vernieuwde versie is van een oud bestand, namelijk het bestand dat ICIJ ruim drie jaar eerder over de Offshore Leaks online heeft gezet. Het ontbreken van de brondocumenten vormt een groot beletsel bij het behandelen van de genoemde Nederlands belastingplichtigen.

Pogingen om die brondocumenten te verkrijgen hebben tot nu toe (nog) geen resultaat opgeleverd. Onder de OECD is in JITSIC verband overleg over de Panama Papers. Gezamenlijk wordt nagegaan of we elkaar verder kunnen helpen in de aanpak van de Panama Papers. De Nederlandse Belastingdienst neemt actief deel aan de internationale bijeenkomsten over de Panama Papers. Voor een verdere invulling hiervan zijn enkele expertgroups samengesteld. Nederland participeert

in de expertgroep onder de noemer van Data analytics and intelligence. Dit wordt ingevuld door D&A en EHI/ISC.

In internationaal verband (via het zogenoemde Jitsic-netwerk van de OESO) wordt nog steeds geprobeerd om ook de bronbestanden van ICIJ te verkrijgen.

Tot nu toe (stand per 21 december 2016) zijn via deze nieuwe links 411 belastingplichtigen door de Belastingdienst geïdentificeerd. Hiervan vallen er 60% in de categorie MKB, 25% in de categorie particulieren en 15% in de categorie grote ondernemingen (inclusief APA/ATR). De overige links zijn nog onderhanden; voor nadere identificatie is aanvullende informatie nodig.

Bij deze 411 geïdentificeerde posten heeft een eerste beoordeling plaatsgevonden op fiscaal belang voor Nederland. Deze eerste beoordeling leidt in 55% van de gevallen tot een voorstel tot nadere beoordeling en behandeling. Dit is een tijdrovende procedure.

Naar aanleiding van deze eerste beoordeling is aan 194 belastingplichtigen een zogenoemde kennisgevingsbrief verstuurd. Hierop zijn tot nu toe 105 reacties ontvangen.

Opbrengst

De eerste aanslagen binnen dit project zijn inmiddels opgelegd. Dit resulteert erin dat de teller voor dit project op dit moment op € 571.636 staat. Daarnaast is bij een concern (zes vennootschappen) een verder onderzoek gestart. Daar was al in het kader van een reguliere kantoortoets een aantal vragen gesteld. Dit zal nu een vervolg krijgen naar andere vennootschappen en andere boekjaren. Bij dit concern is ook vaktechnische input gevraagd aan witwas/fraudespecialisten om slagvaardig op te kunnen treden. Tot op heden is bij dit concern een eerste aanslag opgelegd met een correctie van ongeveer USD 1 miljoen.

Buiten reikwijdte

de volgende 119 painga's
zijn verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Buiten reikwijdte

de volgende 5 painga's zijn
verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Inhoudsopgave

Buiten reikwijdte

Hoofdstuk 2 Updates 18e HJR	10
2.1. Internationale samenwerking en gegevensuitwisseling.....	10
Bijdrage GO (10.2.e); niet afgestemd met DGBel/UB; inhoud vrijwel gelijk aan 18e HJR m.u.v. de getallen.....	10
2.1.1. Country by country reporting.....	10
2.1.2 Rulinguitwisseling	10
2.1.3. Panama Papers	11

Buiten reikwijdte

de volgende 8 pagina's zijn
verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Hoofdstuk 2 Updates 18e HJR

2.1. Internationale samenwerking en gegevensuitwisseling

Bijdrage 10.2.e : niet afgestemd met DGBel/UB; inhoud vrijwel gelijk aan 18e HJR m.u.v. de getallen

2.1.1. Country by country reporting

Ter implementatie van OESO BEPS Action Item 13 heeft Nederland per 1 januari 2016 country-by-country reporting wetgeving in haar Wet op de Vennootschapsbelasting opgenomen. Tevens zal voor 5 juni 2017 EU-Richtlijn 2016/881/EU welke tevens ziet op country-by-country reporting in nationale regelgeving geïmplementeerd dienen te zijn.

Sinds 1 september 2016 is de Coördinatiegroep Verrekenprijzen uitgebreid met een achttal specialisten die zich primair bezig houden met de implementatie van country-by-country reporting en de bijbehorende risicoselectie. Op dit moment zijn er nog twee openstaande vacatures. De schatting is dat ongeveer 150 Nederlandse multinationals hun landenrapport in Nederland indienen en dat daarnaast rond de 3.000 rapporten welke zien op buitenlandse multinationals ontvangen worden van met name buitenlandse belastingdiensten. In deze landenrapporten verstrekt een multinational met meer dan € 750 mln. geconsolideerde groepsomzet informatie over haar activiteiten in de diverse landen waar zij actief is en kwantitatieve data over onder andere de omzet (gelieerd en niet-gelieerd), winst, werknemers, activa en betaalde belasting.

Het country-by-country report wordt door de Belastingdienst primair gebruikt voor het beoordelen van substantiële verrekenprijzrisico's en daarnaast voor andere risico's voor Nederland die verband houden met uitholling van de belastinggrondslag en winstverschuivingen. De deadline voor het opstellen en indienen van de landenrapporten door Nederlandse multinationals is twaalf maanden na de laatste dag van een verslagjaar van de multinationale groep. In de praktijk zal voor veel multinationale groepen de deadline 31 december 2017 zijn. In het najaar van 2017 zal de IT-infrastructuur hiervoor beschikbaar komen

De omvang van de werkstroom betekent dat de Belastingdienst de risicoanalyse op de landenrapporten eerst geautomatiseerd zal uitvoeren waarna een nadere handmatige beoordeling plaatsvindt. Uiteindelijk zullen verrekenprijsspecialisten van de Coördinatiegroep Verrekenprijzen waaronder medewerkers van het country-by-country reporting team de geselecteerde landenrapporten in samenspraak met de inspecteur en – mede afhankelijk van de onderkende risico's – eventueel andere specialisten verder beoordelen en in behandeling nemen.

Inmiddels zijn er zo'n 60 landen waar soortgelijke wetgeving is geïmplementeerd of geïmplementeerd gaat worden, waaronder alle EU lidstaten. Op dit moment vinden dan ook in diverse andere landen vooral voorbereidende werkzaamheden plaats, omdat in de loop van dit jaar de landenrapporten pas worden ontvangen. De OESO speelt hierbij ook een belangrijke rol en organiseert intervisie met betrekking tot de implementatie van country-by-country reporting in de verschillende landen. In de door de OESO geïnitieerde peer review wordt getoetst of landen zich aan de afgesproken definities houden. Waar nodig worden vervolgens additionele richtsnoeren gepubliceerd. Nederland vervult een actieve rol tijdens deze overleggen. Deze gemeenschappelijke werkwijze leidt tot meer uniformiteit en beter vergelijkbare rapporten hetgeen voor zowel het bedrijfsleven als voor belastingdiensten van groot belang is.

2.1.2 Rulinguitwisseling

In de vorige halfjaarsrapportage is ingegaan op de uitwisseling van grensoverschrijdende rulings zoals dat in EU en OESO- verband is overeengekomen (BEPS actiepunten 5 en de Richtlijn 2015/2376 EU). In OESO-verband is de uitwisseling aangevangen met ingang van 1 april 2016 en in EU-verband met ingang van 1 januari 2017. De uitwisseling van grensoverschrijdende rulings ziet niet alleen op met ingang van die data overeengekomen rulings, maar ook op rulings die in het verleden zijn afgesloten.

In de vorige rapportage is aangegeven dat het detecteren van in het verleden gesloten rulings een behoorlijke inspanning van de Belastingdienst vergt. Dit komt enerzijds door het grote volume van door de belastingdienst afgesloten rulings en anderzijds doordat een deel van deze rulings niet centraal is opgeslagen. Hierdoor moeten handmatig dossiers worden doorlopen om eventuele gegevens boven water te krijgen. In de vorige rapportage is aangegeven dat de deadline van de uitwisseling in OESO-verband (31 december 2016) hierdoor niet kon worden gehaald. In januari zijn de betrokken landen hierover, via het Forum on Harmful Tax Competition, geïnformeerd. De deadline voor de uitwisseling in EU-verband van in het verleden afgesloten rulings, is 31 december 2017.

Sinds de vorige rapportage is een aantal maatregelen getroffen om te zorgen dat Nederland aan het eind van dit jaar wel aan de OESO en EU verplichting kan voldoen:

- Door de Belastingdienst is een handreiking ontwikkeld die belastingplichtigen helpt bij het invullen van het standaardformulier. Deze is en wordt op verzoek aan belastingplichtigen en belastingadviseurs verstrekt.
- Aan inspecteurs is en wordt interne voorlichting gegeven over het proces van het identificeren van rulings waarover informatie moet worden uitgewisseld en het invullen van de standaardformulieren. Hierdoor is elke inspecteur die rulings afsluit of heeft afgesloten, betrokken bij het proces van uitwisseling van informatie over rulings.
- Voor het invullen van niet door belastingplichtige ingevulde standaardformulieren (met name voor Advance Pricing Agreements ("APA's")) is een aparte task force ingesteld.
- Extra capaciteit is beschikbaar gesteld om standaardformulieren in te vullen.
- Er is een implementatieteam opgericht dat snel beslissingen kan nemen bij vraag- of knelpunten.
- Daarnaast wordt de daadwerkelijke uitwisseling van de standaardformulieren op termijn voor de EU-rulings grotendeels geautomatiseerd in 2017.
- Voor nieuwe rulings met een grensoverschrijdend effect wordt in het Besluit Fiscaal Bestuursrecht vastgelegd dat een in concept ingevuld standaardformulier deel uitmaakt van de aan te leveren informatie bij het verzoek om een ruling.

De verwachting is dat de geprognoseerde aantallen met betrekking tot grensoverschrijdende rulings aan het einde van dit jaar voorzien zijn van een template en zijn uitgewisseld.

2.1.3. Panama Papers

Begin april 2016 verschenen in de internationale en nationale media berichten over ongeveer 11,5 miljoen gelekte documenten van het juridisch advieskantoor Mossack Fonseca in Panama. Deze berichtgeving was het resultaat van onderzoeken door het internationaal consortium van journalisten, the International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), waaraan werd meegedaan door 376 journalisten uit 76 landen.

De Belastingdienst heeft een speciaal team geformeerd, de berichtgeving met grote interesse gevolgd en gekeken of deze aanknopingspunten bood voor een Nederlands heffingsbelang. Waar er namen werden genoemd, zijn deze in onderzoek genomen. Op 9 mei werd door ICIJ een deel van de informatie online toegankelijk gemaakt en de Belastingdienst is direct begonnen met het doorzoeken van de database en de analyse van de aangetroffen en voor Nederland relevante informatie.

Er zijn door het consortium geen bronbestanden vrijgegeven en de Belastingdienst heeft geconstateerd dat het databestand een vernieuwde versie is van een oud bestand, namelijk het bestand dat ICIJ ruim drie jaar eerder over de Offshore Leaks online heeft gezet. Het ontbreken van de brondocumenten vormt een groot beletsel bij het behandelen van de genoemde Nederlands belastingplichtigen.

Pogingen om die brondocumenten te verkrijgen hebben tot nu toe (nog) geen resultaat opgeleverd. Onder de OECD is in JITSIC verband overleg over de Panama Papers. Gezamenlijk wordt nagegaan of we elkaar verder kunnen helpen in de aanpak van de Panama Papers. De Nederlandse Belastingdienst neemt actief deel aan de internationale bijeenkomsten over de Panama Papers. Voor een verdere invulling hiervan zijn enkele expertgroups samengesteld. Nederland participeert

in de expertgroep onder de noemer van Data analytics and intelligence. Dit wordt ingevuld door D&A en EHI/ISC.

In internationaal verband (via het zogenoemde Jitsic-netwerk van de OESO) wordt nog steeds geprobeerd om ook de bronbestanden van ICIJ te verkrijgen.

Tot nu toe (stand per 21 december 2016) zijn via deze nieuwe links 411 belastingplichtigen door de Belastingdienst geïdentificeerd. Hiervan vallen er 60% in de categorie MKB, 25% in de categorie particulieren en 15% in de categorie grote ondernemingen (inclusief APA/ATR). De overige links zijn nog onderhanden; voor nadere identificatie is aanvullende informatie nodig.

Bij deze 411 geïdentificeerde posten heeft een eerste beoordeling plaatsgevonden op fiscaal belang voor Nederland. Deze eerste beoordeling leidt in 55% van de gevallen tot een voorstel tot nadere beoordeling en behandeling. Dit is een tijdrovende procedure.

Naar aanleiding van deze eerste beoordeling is aan 194 belastingplichtigen een zogenoemde kennisgevingsbrief verstuurd. Hierop zijn tot nu toe 105 reacties ontvangen.

Opbrengst

De eerste aanslagen binnen dit project zijn inmiddels opgelegd. Dit resulteert erin dat de teller voor dit project op dit moment op € 571.636 staat. Daarnaast is bij een concern (zes vennootschappen) een verder onderzoek gestart. Daar was al in het kader van een reguliere kantoortoets een aantal vragen gesteld. Dit zal nu een vervolg krijgen naar andere vennootschappen en andere boekjaren. Bij dit concern is ook vaktechnische input gevraagd aan witwas/fraudespecialisten om slagvaardig op te kunnen treden. Tot op heden is bij dit concern een eerste aanslag opgelegd met een correctie van ongeveer USD 1 miljoen.

Buiten reikwijdte

de volgende 77 pagina's
zijn verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

TER BESLISSING EN TER TEKENING

Aan

de staatssecretaris

10.2.e

**Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen**

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e

Datum

24 maart 2017

Notitienummer

2017-0000059940

Auteur

10.2.e

Van

de directeur Internationale
Zaken en Verbruiksbelastingen

Kopie aan

de directeur Communicatie

Bijlagen

1 Conceptbrief aan Tweede
Kamer

notitie

Toezeggingen AO FATCA

Aanleiding

Tijdens het AO FATCA op 20 december 2016 heeft u toegezegd om de TK eind maart te informeren over een aantal lopende zaken. Ook heeft de vaste commissie gevraagd naar de Nederlandse inzet voor het belastingverdrag met de Verenigde Staten. Beide punten komen terug in bijgevoegde brief.

Gevraagde beslissing

11.1

Kern

•

•

10.1.a

10

- De vaste commissie maakt zich ook zorgen over de Amerikaanse belastingplicht van US Persons in Nederland. Op 19 januari 2017 heeft de vaste commissie in dit kader gevraagd naar de inzet van Nederland in de lopende verdragsonderhandelingen. In de brief schetsen wij deze inzet in algemene termen.

Toelichting

•

Buiten reikwijdte

11.1

10.2.e

- Buiten reikwijdte

- 10.2.c

- 10.2.a

- In de brief aan de TK temperen wij ook in algemene woorden de verwachting dat in het nieuwe belastingverdrag veel zal veranderen aan de fiscale positie van Amerikanen in Nederland. Dit heeft nog geen enkel ander land voor elkaar gekregen (ook buurland Canada niet, waar de problematiek in veel grotere mate speelt dan in Nederland).

11.1

de volgende 11 pagina's
zijn verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

10.2.e 10.2.10.2.e
10.2.10.2.10.2.e
10.2.e 10.2.e10.2.e
10.2.e10.2.10.2.e

10.2.10.2.10.2.e
10.2.e 10.2.e10.2.e
10.2.e10.2.10.2.e
10.2.e 10.2.10.2.e

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34371-11.html>

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34371-11.html>

Bundel van de MT CONCERNSTAF van 28 maart 2017

Agenda MT Concernstaf 28 maart 2017

Agenda MT CONCERNSTAF 28 maart 2017.docx

Buiten reikwijdte

10 Overzicht moties en toezeggingen

Moties en toezeggingen nieuw.xlsx

Agenda MT CONCERNSTAF

Datum: 28-03-2017
Tijd: 09:15 – 10:45
Locatie:
Voorzitter:

10.2.e

Buiten reikwijdte

Punt	Omschrijving

Buiten reikwijdte

10   Overzicht moties en toezeggingen

Gevraagd wordt:

1. per motie/toezegging vast te stellen wie de verantwoordelijk directeur is voor zover nog niet gedaan. Dit betreft strikt genomen alle zaken die in de kolom 'verantwoordelijk directeur' in rood staan. Voor een aantal is de aanlevering echter al gaande onder verantwoordelijkheid van een bepaalde directeur. Het is daarom voldoende om alleen te beslissen t.a.v. de moties en toezeggingen waar achter staat: Voorstel: etc. Graag bijzondere aandacht voor de toezegging op rij 44 gevraagd; wie pakt dat op?

2. vast te stellen dat de moties en toezeggingen in de laatste categorie ('Toezeggingen die reeds afgerond lijken, in de 1e kolom') van de lijst af kunnen

Buiten reikwijdte

de volgende 9 pagina's zijn
verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Buiten reikwijdte

5.2.1 Werkgroep Business (& Tax) Environment

Doelstelling

Aan dit bouwblok zijn de strategische kaders van de organisatie gekoppeld. De vraag: "Waar is de organisatie van?" staat centraal. De aandacht bij dit bouwblok gaat uit naar het fiscaal beleid, de fiscale strategie, de concretisering van de ambitie, het fiscale bewustzijn en de gewenste houding en gedrag van de organisatie in relatie tot fiscaliteit (of wet- en regelgeving in bredere zin). Verder gaat het bouwblok in op de wijze waarop de 'fiscale' taken en verantwoordelijkheden binnen de dienst worden belegd.

Thema's:

- Fiscaal beleid en fiscale strategie

Buiten reikwijdte

de volgende 13 pagina's
zijn verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

Bijlage 2: Aanbevelingen "Project 2016"

Algemeen

De aanbevelingen van het rapport "Project 2016" zijn geanalyseerd. In totaliteit zijn er in het rapport 294 aanbevelingen gedaan over de 6 bouwblokken:

Totaaloverzicht					
Bouwblokken	Aanbevelingen			Thema's	Toelichting
	Initieel	ter kennisgeving aangenomen	Opvolgen		
Business (& Tax) Environment	56	33	23	5	
Buiten reikwijdte					

Om de aanbevelingen zo doelmatig en doeltreffend mogelijk op te volgen hebben wij de aanbevelingen per bouwblok geclusterd naar thema's.

Bouwblok Business (& Tax) Environment

Deze bouwblok ziet toe op de (fiscale) strategie van de Belastingdienst, het fiscale bewustzijn en de soft controls. De clustering van op te volgen aanbevelingen hebben geleid een vijftal thema's. Elke thema is voorzien van een korte toelichting.

Thema: Fiscale beleid en fiscale strategie

Formuleer een fiscaal beleid en -strategie, waarbij de volgende zaken aan orde komen (niet-limitatief):

Buiten reikwijdte

- rulings, APA's en opinies Belastingdienst (bijv. totale fiscale bijdrage);

Buiten reikwijdte

de volgende 99 pagina's zijn verwijderd omdat deze geheel buiten verzoek zijn.

00081

To: 10.2.e@belastingdienst.nl; 10.2.e@belastingdienst.nl;
10.2.e@belastingdienst.nl; 10.2.e@belastingdienst.nl
Cc: 10.2.e, 10.2.e (10.2.e) (BLKB/BenB/VPBW) 10.2.e@minfin.nl; 10.2.e 10.2.e
(10.2.e) (BLKB/BenB/VPBW) 10.2.e@minfin.nl; 10.2.e 10.2.e (10.2.e) (BLKB/BenB/VPBW) 10.2.e@minfin.nl; 10.2.e 10.2.e
(BLKB/BenB/VPBW) 10.2.e@minfin.nl
From: 10.2.e, 10.2.e (10.2.e) (BLKB/BenB/VPBW)
Sent: Tue 4/11/2017 2:47:51 PM
Importance: Normal
Subject: Meegelezen handreiking nieuwe wetgeving inzake fiscale eenheid
MAIL RECEIVED: Tue 4/11/2017 2:47:54 PM
[Bijlage 1 - Handreiking nieuwe wetgeving FE \(versie 7-4-2017\) opm 10.2.e.docx](#)
[Bijlage 2 - Handreiking nieuwe wetgeving FE \(versie 15-3-2017\) opmerkingen 10.2.e - voorwoord.docx](#)

Hoi 10.2.e en 10.2.e

Hierbij stuur ik jullie de meegelezen handreiking nieuwe wetgeving inzake de fiscale eenheid:

- 10.2.e en ik hebben aanvullingen/opmerkingen in de tekst verwerkt. Zie bijlage 1.
- De aanvullingen/opmerkingen van 10.2.e staan in een apart document, zie bijlage 2 (dit betreft enkel het voorwoord). In verband met systeem technische redenen is dit niet verwerkt in bijlage 1.
- 10.2.e heeft de handreiking ook meegelezen en heeft geen aanvullingen/opmerkingen.
- Ik heb begrepen dat 10.2.e ook (globaal) heeft meegelezen.
- Ik heb beide bovenstaande bijlagen ook op cp van de kg ffe geplaatst (mochten we in de toekomst nog iets willen terugkijken).
- Verder zal ik 10.2.e en 10.2.e per e-mail informeren over de huidige versie (bijlage 1). Ik zal jullie een cc van deze email sturen.
- De aanvullingen/opmerkingen moeten nog even door de kennisgroep verwerkt worden. Wat mij betreft is het daarna akkoord en kan de handreiking worden verspreid binnen de Belastingdienst. Waarschijnlijk zal dit gebeuren via dezelfde kanalen als bij de handreiking ontgaanstoots in 2016: Landelijk Vaktechnisch Overleg vpb, beeldkrant en helpdeskvragen van de kennisgroep.

Mochten jullie nog vragen hebben dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Belastingdienst

LIJST TOPLIJST

Beeldvorming

LIJST TOP

WEEK >> 4

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

Buiten reikwijdte

4

Vestigingsklimaat

Buiten reikwijdte

Vestigingsklimaat

Brazilië:

Nederland is terecht gekomen op een 'grijze lijst' in Brazilië. Nederlandse holdings die geen substantiële economische activiteiten verrichten staan hierdoor op de grijze lijst waardoor er bijvoorbeeld striktere transferpricing regels en een zwaardere bewijslast van toepassing zijn.

10.2.g

11.1

11.1

Wapenproducenten:

CU/GL/SP hebben vragen gesteld over een rapport van www.stopwapenhandel.org. In dit rapport staat dat veel grote wapenproducenten vennootschappen in Nederland hebben en hiermee belasting proberen te ontwijken. De antwoorden op deze vragen zullen naar verwachting deze week verstuurd worden.

ARD:

De Duitse televisiezender ARD heeft een item gemaakt over Nederland belastingparadijs waarbij ze ook minister Dijsselbloem vragen hebben gesteld. <http://www.daserste.de/information/politik-weltgeschehen/europamagazin/sendung/sendung-vom-17012016-niederlande-idyllische-steuervermeidung-konzerne-100.html>

Rutte naar VS:

31 januari gaat minister president Rutte naar Silicon Valley in de VS.

11.1

11.1

Offshore vennootschappen: 2 maart zal het AO over de EU voorstellen voor het Anti tax avoidance package en over de brief met betrekking tot de duiding van de cijfers uit het proefschrift over offshore vennootschappen plaatsvinden.

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

To: 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e) (IRF/IMBZ) 10.2.e@minfin.nl; 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e) (IRF/IMBZ) 10.2.e@minfin.nl]
From: 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e) (IZV/IZ)
Sent: Mon 4/24/2017 3:53:07 PM
Importance: Normal
Subject: FW: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie
MAIL_RECEIVED: Mon 4/24/2017 3:53:10 PM
[2017 04 20 Gastlandbeleid tbv SGO versie 5 april 2017 revisie IZ en IRF.docx](#)
[Annex bij gastlandnotitie SGO versie 5 april 2017 rev IZ.docx](#)
[RE: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie](#)

Hoi 10.2.e

Excuses, hierbij alsnog alsmede de reactie van V&J.

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e) (IZV/IZ)
Verzonden: donderdag 20 april 2017 17:14
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e) (IZV/IZ)
Onderwerp: RE: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie

Beste 10.2.e

Bijgaand de reactie van MinFin. De track changes zien op de fiscale aspecten, de opmerkingen in de kantlijn zijn van IRF.

Groet,

10.2.e

10.2.e

Ministry of Finance

International Tax and Consumer Tax Directorate

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | The Hague | The Netherlands

P.O. Box 20201 | 2500 EE | The Hague | www.rijksoverheid.nl

T: 10.2.e | M: 10.2.e

Van: 1 10.2.e @minbuza.nl

Verzonden: woensdag 19 april 2017 14:54

Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e (IRF/IMBZ); 10 10.2.e @minocw.nl; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e (IZV/IZ); 10.2.e 10.2.e @minez.nl; 10.2.e @minocw.nl; 10.2.e

10.2.e @rvo.nl; 10.2.e 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @minvenj.nl;

10.2.e @rvo.nl; 10.2.e 10.2.e @mindef.nl; 10.2.e 10.2.e @minez.nl; 10.2.e

Onderwerp: RE: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie

Urgentie: Hoog

Beste allen,

Mag ik jullie herinneren aan de gastlandnotitie die ik jullie op 5/4 stuurde en die SGBZ binnenkort wil voorleggen aan het interdepartementale SG overleg?

Van SZW (en VWS) kreeg ik reeds goed bruikbare input, waarvoor dank.

Graag hoor ik voor het einde van deze week van jullie wat jullie evt aanvullingen/opmerkingen zijn, zodat ik in de dagen erna aan onze SG kan terugkoppelen.

Dank en groet,

10.2.e

10.2.e

T: 10.2.e | <mailto:10.2.e@minbuza.nl>

Ministry of Foreign Affairs

Office of the Ambassador for International Organisations

Bezuidenhoutseweg 67 | PB 20061, 2500 EB | The Hague

From: 10.2.e

Sent: woensdag 5 april 2017 16:36

To: 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @minfin.nl; 10 10.2.e @minocw.nl
<10.2.e @minocw.nl>; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e 10.2.e (10.2.e) (IFZ/BILATERAAL) 10.2.e @minfin.nl
<10.2.e @minfin.nl>; 10.2.e @MINSZW.NL; 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @minez.nl
<10.2.e @minez.nl>; 10.2.e @minocw.nl; 10.2.e @minvws.nl; 10.2.e @rvo.nl; 10.2.e @minienm.nl;
10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @rvo.nl;
10.2.e @minbzk.nl; 10.2.e @mindef.nl <10.2.e @mindef.nl>; 10.2 10.2.e @minienm.nl;
10.2.e @minez.nl

Cc: 10.2 10.2.e @minbuza.nl>

Subject: RIO: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie

Importance: High

RIO-collega's,

SGBZ is voornemens in het interdepartementale overleg van SG's (SGO) het onderwerp 'Een gastlandbeleid voor Internationale Organisaties' te agenderen.

Ten behoeve van dat overleg is een notitie opgesteld (bijlage). Ik nodig jullie uit dit stuk te lezen en hierop per email te reageren. Commentaar vanuit de RIO zal worden meegenomen bij de afronding van de notitie ten behoeve van het SGO.

In de annex bij deze notitie staat een aantal aandachtspunten opgesomd, ten behoeve van de ontwikkeling van een breed gedragen gastlandbeleid voor IO's. en met name gericht op ondersteunend beleid. Dit lijstje is niet limitatief en verdient wellicht aanvulling. Hierbij graag de oproep aan jullie als RIO om het lijstje aan te vullen met mogelijke andere aandachtspunten die betrekking hebben op gastlandzaken voor IO's.

De deadline voor dit alles zou ik willen zetten op vrijdag 21 april 2017. Het streven is om in mei of juni 2017 de notitie te bespreken in het SGO.

Hartelijke groet,

10.2.e

10.2.e

T: 10.2.e | <mailto:10.2.e@minbuza.nl>

Ministry of Foreign Affairs

Office of the Ambassador for International Organisations

Bezuidenhoutseweg 67 | PB 20061, 2500 EB | The Hague

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Aan
Via
Van
Kopie aan
Afgestemd met

RIO

10.2.e

TER BESLISSING

Datum

4 april 2017

Onze Referentie

DPG-288/2017

Opgesteld door

10.2.e

memo

Onderwerp: De bevordering van Nederland als gastland voor Internationale Organisaties: een Rijksbreed belang.

Punten ter bespreking in SGO:

- 'Gastlandschap voor Internationale Organisaties' toevoegen als zelfstandige doelstelling van Nederlands buitenlands beleid en benoemen tot kerntaak van BZ.
- Deze beleidsdoelstelling opnemen in de Memorie van Toelichting van BZ en er in het kader van de kabinetsformatie middelen voor aanvragen (ophoging HGIS).
- Bewerkstelligen dat departementen worden betrokken bij de formulering van een gastlandbeleid voor Internationale Organisaties, mede met het oog op de uitvoerbaarheid ervan door de Diensten.

Toelichting

Nederland heeft zich in de afgelopen 20 jaar ontwikkeld tot één van de belangrijkste gastlanden voor Internationale Organisaties. Met de komst van organisaties als de OPCW, het Joegoslavië-tribunaal, het ICC, EUROPOL, EUROJUST en de Kosovo Rechtbank is de positie van Den Haag als stad van Vrede en Recht versterkt. Inmiddels zijn er ca. 40 I.O.'s in NL gevestigd.

De Regering ziet het bieden van vestigingsmogelijkheden voor I.O.'s met een mandaat op het gebied van Vrede en Recht als een instrument om invulling te geven aan artikel 90 GW (bevordering internationale rechtsorde). In de begroting van BZ vallen de activiteiten op dit gebied nu onder het brede beleidsartikel 4.5: consulaire belangenbehartiging en het internationaal uitdragen van Nederlandse waarden en belangen en het bieden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationale organisaties.

Het politieke- en het economische belang van Gastlandschap

De vele Internationale Organisaties geven extra statuur aan de positie van Nederland in het buitenlands beleid. Het feit dat organisaties als het Internationale

Datum

20 februari 2017

Onze Referentie

DPG-288/2017

Buiten reikwijdte

Datum

20 februari 2017

Onze Referentie

DPG-288/2017

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Naar een Rijksbreed gedragen gastlandbeleid

Voor een goed gastlandbeleid is betrokkenheid en actieve medewerking van de andere departementen essentieel. Dit komt vooral tot uiting in de uitvoering van de zetelovereenkomsten. Het betreft toepassing van privileges en immuniteiten in de praktijk door de douane en de belastingdienst. Hiervoor is het van belang dat het pakket van fiscale privileges in een standaardovereenkomst wordt beschreven, zodat de reikwijdte van de fiscale privileges duidelijk is, alsmede voor wie de privileges gelden. Een modelbepaling vereenvoudigt en versnelt het proces van overeenstemming ten aanzien van de fiscale privileges voor een I.O.

Ook is het van belang de fiscale privileges alleen te verlenen aan I.O.'s en niet aan organisaties die geen internationale organisatie zijn. Voor de fiscale privileges is een duidelijke afbakening van belang.

Tot slot, met het beschrijven van het fiscale pakket wordt het momentum aangegrepen om een herijking c.q. inperking van het pakket te onderzoeken. Voor

wat betreft de toepassing van wetgeving op het gebied van sociale
zekerheid zou het helpen als SZW en VWS bereid zouden zijn souplesse te
tonen ten aanzien van de eigen sociale zekerheidsregimes die sommige I.O.'s
kennen, die niet noodzakelijkerwijs slechter zijn dan het Nederlandse.

Datum
20 februari 2017
Onze Referentie
DPG-288/2017

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Hieronder vindt u een aantal aandachtspunten ten behoeve van de ontwikkeling van een breed gedragen gastlandbeleid voor I.O's. Dit lijstje is niet limitatief. Uw aanvullingen met mogelijke andere aandachtspunten die betrekking hebben op goed gastlandschap voor IO's zijn zeer welkom. De annex zal samen met de Gastlandnotitie aan de SG's worden voorgelegd.

- **BZ:** (bouwstenen voor) model-zetelovereenkomst opstellen als referentiekader voor toekomstige zetelverdragen.
- **EZ, NFIA:**
  - Een goed vestigingsklimaat is van belang voor bedrijven, maar eveneens voor Internationale Organisaties.
  - Aanwezigheid van NGO's kan vestigingsklimaat versterken. 11.1

11.1

- **Financiën:** vorming van beleid ten behoeve van de uitvoering van zetelverdragen betrokken overheidsdiensten zoals:
  - Belastingdienst (toepassing fiscale privileges met voldoende mensen en middelen bij toename aantal I.O.)
  - Douane (controle van diplomatieke vracht/ koerierszendingen op Schiphol).
- **Defensie:** aansturing KMAR (toepassing onschendbaarheid diplomatieke koerier/ fouilleren op Schiphol).
- **OCW, EZ:** Waarborgen van adequaat aanbod van internationaal onderwijs.
- **SZW, VWS:** sociale zekerheidsparagrafen in zetelovereenkomsten vragen om aandacht ivm het wel/niet bestaan van sociale zekerheidsregelingen vanuit de IO's.
- **BZ, FIN, VWS, SZW:** 11.1

11.1

- **V&J, NCTV, BZ, Gemeente Den Haag:** Adequate beveiliging van IO's, zoeken naar mogelijkheden voor verhoging efficiency door zaken in gezamenlijkheid te organiseren.
- **BZK/Rijksvastgoedbedrijf:** goede en veilige huisvesting is onderdeel van goed gastlandschap. Het RVB draagt hiervoor mede verantwoordelijkheid.

To: 10.2 10.2.e @minbuza.nl; 10.2 10.2.e @Rijksoverheid.nl; 10.2 10.2.e 10.2.e)
(IRF/IMBZ) 10.2.e @minfin.nl; 10 10.2.e @minocw.nl 10.2.e @minocw.nl; 10.2.e - BD/DH 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e
0.2 0.2 0.2 (10.2.e) (IZV/IZ) 10.2.e @minfin.nl; 10.2.e 10.2.e @MINSZW.NL; 10.2.e
10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @minez.nl 10.2.e @minez.nl; 10.2.e
BD/DJOA/AIRS 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @minocw.nl 10.2.e @minocw.nl; 10.2.e 10.2.e @minvws.nl;
10.2.e @rvo.nl 10.2.e @rvo.nl; 10.2.e - DGMI 10.2.e @minienm.nl; 10.2.e
BD/DJOA/AIRS 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @rvo.nl 10.2.e @rvo.nl; 10.2 10.2.e @minbzk.nl;
10.2.e @mindef.nl 10.2.e @mindef.nl; 10.2.e - DGMI 10.2.e @minienm.nl;
10.2.e @minez.nl 10.2.e @minez.nl; 10.2 10.2.e @minbuza.nl
From: 10.2.e - BD/DEIA/IBP
Sent: Fri 4/21/2017 6:37:04 PM
Importance: Normal
Subject: RE: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie
MAIL_RECEIVED: Fri 4/21/2017 6:37:11 PM
[Gastlandbeleid tbv SGO versie 5 april 2017 VenJ.docx](#)

Bijgaand de reactie van VenJ.

In het algemeen goed idee en goed momentum om het onderwerp in het SGO te bespreken en steun voor aanvraag financiering.

11.1

We denken dat deze nota nog wel wat te open en te algemeen is voor het SGO. De onderbouwing kan beter. En daarnaast kan b.v. een presentatie door AMIO in het SGO zinvol zijn.

Met vriendelijke groet, | With kind regards,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2 10.2.e @minbuza.nl
Verzonden: woensdag 19 april 2017 14:54
Aan: 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @minfin.nl; 10 10.2.e @minocw.nl; 10.2.e - BD/DH; 10.2.e 10.2.e 10.2.e)
(IFZ/BILATERAAL) 10.2.e @minfin.nl; 10.2.e @MINSZW.NL; 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @minez.nl;
10.2.e @minocw.nl; 10.2.e @minvws.nl; 10.2.e @rvo.nl; 10.2.e @minienm.nl; 10.2.e - BD/DEIA/IBP;
10.2.e - BD/DJOA/AIRS; 10.2.e - BD/DJOA/AIRS; 10.2.e @rvo.nl; 10.2.e @minbzk.nl;
10.2.e @mindef.nl; 10.2.e 10.2.e @minez.nl; 10.2.e
Onderwerp: RE: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie
Uraentie: Hoog
241407

00089

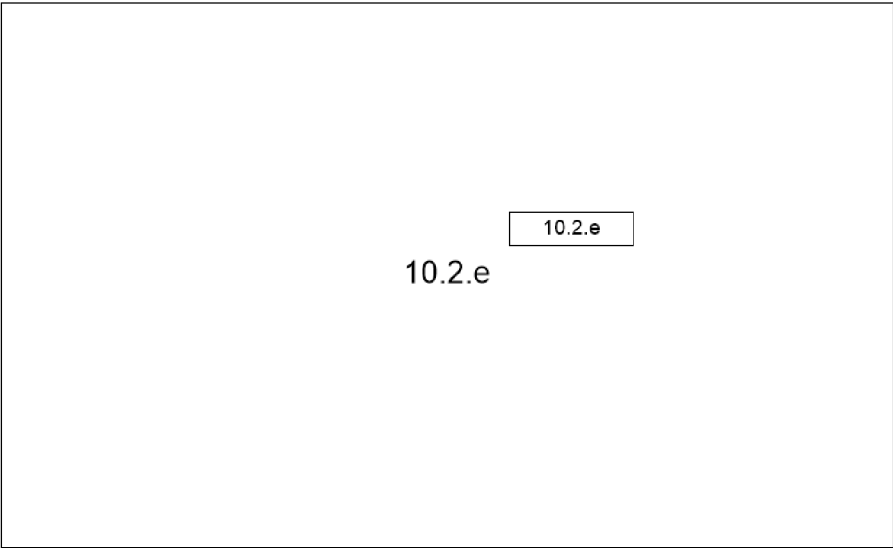
Beste allen,

Mag ik jullie herinneren aan de gastlandnotitie die ik jullie op 5/4 stuurde en die SGBZ binnenkort wil voorleggen aan het interdepartementale SG overleg?

Van SZW (en VWS) kreeg ik reeds goed bruikbare input, waarvoor dank.

Graag hoor ik voor het einde van deze week van jullie wat jullie evt aanvullingen/opmerkingen zijn, zodat ik in de dagen erna aan onze SG kan terugkoppelen.

Dank en groet,

From: 10.2.e
Sent: woensdag 5 april 2017 16:36
To: 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @minfin.nl; 10.2.e @minocw.nl
<10.2.e @minocw.nl>; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e 10.2.e (10.2.e) (IFZ/BILATERAAL) (10.2.e @minfin.nl)
<10.2.e @minfin.nl>; 10.2.e @MINSZW.NL; 10.2.e @rijksoverheid.nl; 10.2.e @minez.nl
<10.2.e @minez.nl>; 10.2.e @minocw.nl; 10.2.e @minvws.nl; 10.2.e @rvo.nl; 10.2.e @minienm.nl;
10.2.e @minvenj.nl <10.2.e @minvenj.nl>; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @minvenj.nl; 10.2.e @rvo.nl;
10.2.e @minbzk.nl; 10.2.e @mindef.nl <10.2.e @mindef.nl>; 10.2 10.2.e @minienm.nl>;
10.2.e @minez.nl
Cc: 10.2 10.2.e @minbuza.nl>
Subject: RIO: Agendering gastlandbeleid IO's in SGO, verzoek om reactie
Importance: High

RIO-collega's,

SGBZ is voornemens in het interdepartementale overleg van SG's (SGO) het onderwerp 'Een gastlandbeleid voor Internationale Organisaties' te agenderen.

Ten behoeve van dat overleg is een notitie opgesteld (bijlage). Ik nodig jullie uit dit stuk te lezen en hierop per email te reageren. Commentaar vanuit de RIO zal worden meegenomen bij de afronding van de notitie ten behoeve van het SGO.

In de annex bij deze notitie staat een aantal aandachtspunten opgesomd, ten behoeve van de ontwikkeling van een breed gedragen gastlandbeleid voor I.O's. en met name gericht op ondersteunend beleid. Dit lijstje is niet limitatief en verdient wellicht aanvulling. Hierbij graag de oproep aan jullie als RIO om het lijstje aan te vullen met mogelijke andere aandachtspunten die betrekking hebben op gastlandzaken voor IO's.

De deadline voor dit alles zou ik willen zetten op vrijdag 21 april 2017. Het streven is om in mei of juni 2017 de notitie te bespreken in het SGO.

Hartelijke groet,

10.2.c

10.2.e

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

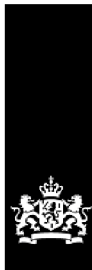

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Security and Justice

Aan
Via
Van
Kopie aan
Afgestemd met

10.2.e

TER BESLISSING

Datum

4 april 2017

Onze Referentie

DPG-288/2017

Opgesteld door

10.2.e

memo

Onderwerp: De bevordering van Nederland als gastland voor Internationale Organisaties: een Rijksbreed belang.

Punten ter bespreking in SGO:

- 'Gastlandschap voor Internationale Organisaties' toevoegen als zelfstandige doelstelling van Nederlands buitenlands beleid en benoemen tot kerntaak van BZ.
- Deze beleidsdoelstelling opnemen in de Memorie van Toelichting van BZ en er in het kader van de kabinetsformatie middelen voor aanvragen (ophoging HGIS).
- Bewerkstelligen dat departementen worden betrokken bij de formulering van een gastlandbeleid voor Internationale Organisaties, mede met het oog op de uitvoerbaarheid ervan door de betreffende diensten.

Toelichting

Nederland heeft zich in de afgelopen 20 jaar ontwikkeld tot één van de belangrijkste gastlanden voor Internationale Organisaties. Met de komst van organisaties als de OPCW, het Joegoslavië-tribunaal, het ICC, EUROPOL, EUROJUST en de Kosovo Rechtbank is de positie van Den Haag als stad van Vrede en Recht versterkt. Inmiddels zijn er ca. 40 I.O.'s in NL gevestigd. De Regering ziet het bieden van vestigingsmogelijkheden voor I.O.'s met een mandaat op het gebied van Vrede en Recht als een instrument om invulling te geven aan artikel 90 GW (bevordering internationale rechtsorde).

In de begroting van BZ vallen de activiteiten inzake gastlandbeleid nu onder het brede beleidsartikel 4.5: consulaire belangenbehartiging en het internationaal uitdragen van Nederlandse waarden en belangen en het bieden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationale organisaties.

Het politieke- en het economische belang van Gastlandschap

De vele Internationale Organisaties geven extra statuur aan de positie van Nederland in het buitenlands beleid. Het feit dat organisaties als het Internationale

Gerechtshof, de OPCW etc. in Den Haag zijn gevestigd, betekent dat de diplomatieke staf van de ambassades in Den Haag niet alleen belast is met de bilaterale betrekkingen met Nederland, maar ook met de I.O.'s.

10.2.a

Datum

20 februari 2017

Onze Referentie

DPG-288/2017

10.2.a

Door middel van 'impact studies' (Decisio rapporten, ESA-ESTEC impact study) is herhaaldelijk aangetoond dat de aanwezigheid van I.O.'s met hun doorgaans goed betaalde expats bijzonder gunstig is voor de lokale economie. Voor de Gemeente Den Haag is de internationale functie essentieel. Hoewel de vestiging van Internationale Organisaties een substantieel economisch belang is voor het gastland, komt de internationale functie niet als een op zichzelf staand belang tot zijn recht. Het huidige financieringsmodel is daar mede de oorzaak van.

De lasten voor het 'leidende departement', de lusten lokaal geen afweging vanuit het algemene belang

Als de mogelijkheid zich voor doet dat een I.O. zich in Nederland gaat vestigen, wordt eerst gekeken naar het inhoudelijke werkterrein van de organisatie. Op basis daarvan wordt bepaald welk departement 'leidend' is bij de werving. Dat departement wordt geacht de kosten die gepaard gaan met o.a. huisvesting van de Organisatie voor zijn rekening te nemen. Doorslaggevend is dus de vraag of er meerwaarde is van vestiging in NL van de I.O. voor de (eigen beleids-)doelstellingen en of er beschikbaarheid is binnen het budget van het 'leidende departement'. Bij werving van I.O.'s vindt dus in beperkte mate een bredere belangenafweging plaats. De lasten komen grotendeels voor rekening van één departement, niet voor het Rijk als geheel en de lokale overheid kan maar heel beperkt bijdragen.. Dat huisvestingskosten voor I.O.'s meestal op ad hoc basis en soms achteraf, d.w.z. als de Organisatie al in NL gevestigd is, via de HGIS worden gefinancierd, doet daar niets aan af. Het 'gastlandbelang' speelt bij besluitvorming over toekenning van HGIS-middelen geen rol.

11.1

11.1

Datum

20 februari 2017

Onze Referentie

DPG-288/2017

11.1

11.1

Datum

20 februari 2017

Onze Referentie

DPG-288/2017

11.1

Min Fin 16-3-2017

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Ministerie van Financiën

10.2.e

Postbus 20201

2500 EE DEN HAAG

Amsterdam, 14 maart 2017

Betreft: De Nederlandse coöperatie in de dividendbelasting

Geachte 10.2.e

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs ("NOB") heeft met interesse kennis genomen van de brief van de Staatssecretaris van 20 september 2016 over coöperaties en dividendbelasting alsmede de hiermee verband houdende beantwoording van Kamervragen. In deze brief neemt de NOB, naar aanleiding van een bespreking met het APA/ATR team op 24 januari 2017, de vrijheid enkele suggesties aan te dragen die een bijdrage kunnen leveren aan de vormgeving van een concreet wetsvoorstel.

1. Inleiding

In vervolg op de brief van de Staatssecretaris van 20 september 2016 over coöperaties en dividendbelasting zijn Kamervragen gesteld, welke door de Staatssecretaris zijn beantwoord in zijn schrijven 2016D40734.

Bij de beantwoording van de vragen wordt het mogelijke kader van de coöperaties in de dividendbelasting verder uiteen gezet.

Daarbij wordt - kort gezegd - voorgesteld om zogenaamde houdstercoöperaties inhoudingsplichtig te maken voor de dividendbelasting, voor zover de leden in een dergelijke houdstercoöperatie een belang van 5% of meer houden (al dan niet middels een samenwerkende groep). Daarmee worden deze houdstercoöperaties voor de dividendbelasting gelijkgesteld met de NV en de BV. Indien de NOB het door de Staatssecretaris beschreven kader goed begrijpt, wordt beoogd dat inhouding van dividendbelasting alsnog achterwege kan blijven indien er aan 3 cumulatieve voorwaarden wordt voldaan:

- er is sprake van deelnemingsdividenden in een ondernemingsstructuur;
- de belanghebbende is gevestigd in een lidstaat van de EU, van de EER, of in een land waar Nederland een (volledig) belastingverdrag mee heeft gesloten; en
- er is geen sprake van misbruik.

Het bij deze voorstellen gehanteerde uitgangspunt is het bekende en internationaal gedragen principe om geen dividendbelasting te heffen in deelnemingsverhoudingen. Hiervoor dient er wel sprake te zijn van een ondernemingsketen. Een randvoorwaarde bij de uitwerking van de voorstellen is dat het reële coöperatieve bedrijfsleven niet geraakt wordt.

De NOB spreekt haar waardering uit voor de voortgang van het voorstel en de daarbij gekozen benadering. Desalniettemin is de NOB van mening dat het geschetste kader bij bepaalde ondernemende structuren – één van de uitgangspunten bij de uitwerking van de voorstellen voor een mogelijke vrijstelling van dividendbelasting – onevenredig kan uitwerken. Hieronder zullen wij nader op de problematiek ingaan en suggesties aandragen.

2. Reële coöperatie

2.A. Huidig recht

Onder de huidige wetgeving kan een coöperatie onder bepaalde condities gelijk worden gesteld met een kapitaalvennootschap en als zodanig inhoudingsplichtig worden voor de dividendbelasting. Dat is evenwel niet aan de orde indien de coöperatie zelf 'reële economische betekenis heeft'¹. Ter verduidelijking hierop heeft de Staatssecretaris aangegeven dat van een zelfstandige reële economische betekenis geen sprake is als de coöperatie geen onderneming drijft².

Een coöperatie die een beleidsbepalende invloed op haar dochtermaatschappijen uitoefent (middels onder meer het tot haar beschikking staande gekwalificeerde personeel) is naar huidig recht niet inhoudingsplichtig voor de dividendbelasting.

2.B. Waarom wordt de reële coöperatie in toenemende mate gebruikt?

In toenemende mate ziet de NOB de coöperatie als samenwerkingsverband, investeringsplatform of fondsvehikel gebruikt worden en vormgegeven worden als reële coöperatie. De juridische vorm van de coöperatie geeft veel flexibiliteit, in het bijzonder waar het betreft de niet evenredige winstallocatie aan leden. De coöperatie heeft minder stringente beperkingen ten aanzien van winstuitdeling en toetreding, vervanging en uittreding van leden behoeft geen notariële inmenging.

Bijvoorbeeld bij het opzetten van investeringsplatforms, die een onderneming drijven c.q. daadwerkelijk een reële functie vervullen, geven juist de juridische flexibiliteit alsook de mogelijke afwezigheid van dividendbelasting vaak de doorslag. Immers, dat er op het niveau van de investeringen zelf winstbelasting en/of dividendbelasting dient te worden afgedragen spreekt voor zich. Een eventuele additionele heffing op het niveau van het investeringsplatform

¹ Zie onder meer 34 306, Nota naar aanleiding van het verslag, p. 6.

² Daarbij wordt uitgegaan van een 'duurzame organisatie van kapitaal en arbeid die met een winstoogmerk deelneemt aan het economisch verkeer', conform Memorie van Toelichting bij de Wijziging van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 en de Wet op de Dividendbelasting 1965 in verband met de implementatie van de aanpassingen in de Moeder-dochterrichtlijn (Wet implementatie wijzigingen Moeder-dochterrichtlijn 2015).

of ten laste van de investeerders – veelal vrijgestelde instellingen zoals pensioenfondsen – leidt dan effectief tot dubbele heffing en is geen optie.

Het opzetten van investeringsfondsen in jurisdicties, die niet als laagbelaste jurisdicties kwalificeren, staat op dit moment ook hoog op de strategische agenda van de fondsenindustrie en haar investeerders.

Er zijn diverse sprekende voorbeelden uit de praktijk waar dit soort reële coöperaties zijn opgezet. Kortom, de NOB is van mening dat de huidige fiscale behandeling van de reële coöperatie van belang is voor onder andere de positie van Nederland binnen de (internationale) fondsenindustrie.

2.C. Voorgesteld kader en invloed op reële coöperatie

In de beantwoording van de Kamervragen door de Staatsecretaris (2016D40734) lijkt de mogelijke zelfstandige reële economische betekenis van een coöperatie te worden losgelaten. In plaats hiervan wordt het concept van een houdstercoöperatie geïntroduceerd. Als een coöperatie kwalificeert als houdstercoöperatie zal deze, evenals de NV en/of BV, inhoudingsplichtig worden voor de dividendbelasting tenzij aan de bovengenoemde 3 cumulatieve vereisten zal worden voldaan, waaronder de anti-misbruik bepaling, in welk geval de inhoudingsvrijstelling van toepassing is.

Coöperaties die onder het huidige stelsel geacht worden zelfstandige reële economische betekenis te hebben, kunnen onder dit voorstel als houdstercoöperatie worden bestempeld indien de werkzaamheden die worden uitgeoefend door het personeel op het niveau van de coöperatie (zoals bijvoorbeeld met betrekking tot beleid, financiën en mogelijke aanvullende werkzaamheden aan de dochtermaatschappijen) ook als houdsteractiviteiten worden aangemerkt. Indien de samenwerking van de leden voorop staat en sprake is van een materiële onderneming (met serieuze payroll substance), rijst de vraag of hiermee voldoende recht wordt gedaan aan het uitgangspunt dat het reële coöperatieve bedrijfsleven niet geraakt zou moeten worden.

2.D. Aanbeveling om reële coöperatie niet als houdstercoöperatie te kwalificeren

Nu in toenemende mate menige coöperatie haar functies zo heeft ingericht dat zij met gekwalificeerd personeel vanuit kantoorruimte in Nederland een beleidsmatige invloed uitoefent over de door haar gehouden dochteronderneming(-en) en daarnaast andere activiteiten ten behoeve van de groep ontplooit, pleit de NOB er voor om dergelijke coöperaties in de toekomst niet als een houdstercoöperatie te kwalificeren. Met dien verstande dat dergelijke coöperaties moeten voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden, hetgeen een bepaalde mate van betrokkenheid vereist van haar leden met de coöperatie en economische participatie van haar leden. Dit als onderscheidend criterium ten opzichte van een beursvennootschap.

In dit kader vraagt de NOB ook aandacht voor situaties waar een coöperatie moedermaatschappij is van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met dochters die operationele activiteiten uitoefenen of investeren in Nederlands vastgoed. De NOB pleit ervoor dat de toerekening van vermogen en werkzaamheden als gevolg van de fiscale eenheid doorgetrokken wordt naar de dividendbelasting voor de vraag of sprake is van een coöperatie met reële economische betekenis.

Bovenstaande is van belang indien Nederland een rol van betekenis wil (blijven) spelen binnen de fondsenindustrie. Dat beleidsmatige eisen worden gesteld aan de onderneming / de reële aanwezigheid/ substance van dergelijke coöperaties spreekt voor zich en past ook binnen de huidige internationale ontwikkelingen.

Indien Nederland aantrekkelijk is en blijft als vestigingsland voor bijvoorbeeld internationale investeringsfondsen of –platforms, leidt dit in de praktijk tot nieuwe activiteiten in Nederland die een positieve bijdrage leveren aan de totale belastingopbrengst. Denk hierbij aan de loonbelasting/inkomstenbelasting, omzetbelasting en in het geval van investeringsfondsen ook vennootschapsbelasting als gevolg van de in Nederland toegevoegde waarde. Daarnaast heeft dit ook een positief effect (groei en/of nieuwe diensten) op andere onderdelen binnen de gehele fondsenindustrie, onder andere de toename van bancaire activiteiten, regulatoire diensten als gevolg van de AIFMD (bijv. custodian dienstverlening), het opzetten van deal teams in Nederland door fondsen en alle overige dienstverlening die samen hangen met deze ondernemingen, zoals juridische en fiscale advisering, financiële en boekhoudkundige dienstverlening, huisvesting. Al deze elementen hebben een positief economisch effect.

Bovenstaande geldt temeer nu als gevolg van de Brexit, Nederlandse coöperaties juist aantrekkelijk zullen zijn voor dergelijke investeringsplatforms. Hoogwaardige werkgelegenheid kan in Nederland worden gecreëerd in de vorm van fondsmanagementactiviteiten die thans in Londen worden uitgeoefend en als gevolg van de Brexit naar verwachting geen gebruik meer zullen kunnen maken van EU-pasporting.

2.E. Aansluiting bij ontwikkelingen in het kader van de principle purpose test

Het voorstel om de 'reële cooperatie' buiten de heffing van de dividendbelasting te laten past ook bij de wens van de Staatssecretaris om in deze context aan te sluiten bij de ontwikkelingen in het kader van de 'principle purpose test' uit het BEPS project.

Voorts merken wij op dat door de OECD op 6 januari 2017 een 'Discussion Draft on non-CIV examples' is gepubliceerd. Hierin worden 3 voorbeelden genoemd in het kader van zogeheten 'non-CIVs in welke gevallen de relevante entiteit (bijvoorbeeld een 'investment platform') voldoet aan de vereisten van de 'Principle Purpose Test' zoals opgenomen in Actie 6 van het BEPS plan, en derhalve verdragsgerechtigd zal zijn. In de aangehaalde voorbeelden speelt de functie van de desbetreffende entiteit, tezamen met het daartoe beschikbare personeel, een doorslaggevende rol.

Nederlandse coöperaties welke dergelijke functies vervullen en in de gehanteerde voorbeelden zouden kwalificeren onder de 'principal purpose test', zouden wat ons betreft niet als houdstercoöperatie moeten worden aangemerkt.

3. Inhoudingvrijstelling voor houdstercoöperaties

Indien er sprake zou zijn van een 'houdstercoöperatie' als bedoeld in het door de Staatssecretaris geschetste kader, kan inhouding van dividendbelasting mogelijk alsnog achterwege blijven indien en voor zover de leden zijn gevestigd in een lidstaat van de EU, van de EER, of in een land waar Nederland een (volledig) belastingverdrag mee heeft gesloten. De gedachte hierbij is dat een onbelaste doorstroom naar niet-verdragslanden moet worden voorkomen, omdat dit niet past binnen de huidige internationale fiscale tendens, ook in die

situaties waarin er volgens de huidige normen geen sprake is van misbruik. De NOB onderschrijft deze basisgedachte. Evenwel pleiten wij voor een benadering waarbij voor de toets of de belanghebbende al dan niet in een verdragsland is gevestigd, en er overigens sprake is van een ondernemende structuur en er geen sprake is van misbruik, dient te worden doorgekeken naar de uiteindelijke ontvanger van het desbetreffende dividend. Daarbij kan gedacht worden aan de zogenaamde 'doorkijkresolutie' (IFZ97/204). Immers, daar waar de betreffende participanten uiteindelijk belast worden met betrekking tot de door de houdstercoöperatie uitgekeerde dividenden zou de door de Staatssecretaris geuite vrees voor onbelaste doorstroom van dividenden niet nodig zijn (nog daargelaten de mogelijke dubbele heffing die als gevolg van de voorgestelde dividendbelasting in een dergelijke situatie kan optreden). Eenzelfde benadering zou kunnen gelden voor fondsen voor zover daarin nader te definiëren "goede" investeerders, zoals pensioenfondsen, staten/staatkundige onderdelen en internationale organisaties (bijvoorbeeld de Wereldbank en de Europese Investeringsbank) participeren. Met bovenstaande insteek wordt nog steeds recht gedaan aan de gedachte dat enkel een doorstroom naar uiteindelijk verdragslanden of "goede" investeerders onbelast moet kunnen plaatsvinden.

Met een verwijzing naar het hierboven reeds aangehaalde 'Discussion Draft on non-CIV examples' is het niet ongebruikelijk dat investeerders indirect participeren in de coöperatie. Daarbij kan gedacht worden aan investeringsfondsen die niet noodzakelijkerwijs verdragsgerechtigd zijn, bijvoorbeeld als de fondsen naar het recht van het land van oprichting als fiscaal transparant kwalificeren. Die transparantie is vaak juist beoogd vanwege de verdragskwalificatie van de participanten, maar een dergelijke rechtsvorm zal vanuit Nederlands fiscaal perspectief, vanwege de gehanteerde analogie aan de commanditaire vennootschap, lang niet altijd eveneens als transparant worden aangemerkt. Ook is het denkbaar dat een dergelijke rechtsvorm juist niet als transparant kwalificeert, bijvoorbeeld om regulatoire redenen, maar wel in een belasting neutrale jurisdictie is opgezet, om zodoende de fiscale neutraliteit van de fondsstructuur te waarborgen (het uitgangspunt van vrijwel elke investeringsfonds).

Als een investeringsfonds een Nederlands investeringsplatform hanteert in de vorm van een coöperatie zullen dividenden van de coöperatie aan het fonds - mits aan nadere voorwaarden is voldaan - onder de huidige wetgeving zijn vrijgesteld van dividendbelasting. Onder de door de Staatssecretaris geschetste contouren zullen – bijvoorbeeld vanwege transparantie van het fonds vanuit het perspectief van het land van vestiging waardoor zij mogelijk niet als 'inwoner van een verdragsland' zal kwalificeren, of omdat zij simpelweg niet is gevestigd in een verdragsland - dergelijke dividenden veelal wel binnen het bereik van de dividendbelasting vallen. Nu de keuze voor een bepaalde rechtsvorm en jurisdictie van die fondsen veelal juist zijn ingegeven om fiscale neutraliteit te waarborgen (welke met name van belang is voor bijvoorbeeld de grote groep aan veelal vrijgestelde pensioenfondsen) lijkt de strikte eis van het verdragsinwonerschap in dergelijke gevallen onevenredig uit te pakken.

De NOB pleit er daarom voor om in voorkomende situaties door te kijken naar de achterliggende participanten, waardoor indien en voor zover zij in een verdragsland zijn gevestigd en aan de overige voorwaarden is voldaan, waaronder de voorwaarde dat er geen sprake is van misbruik, een (pro rata) inhoudingsvrijstelling kan worden toegepast. Overigens

wijzen wij in dat kader mede op de inspanningen van de OECD inzake het 'TRACE-project' waarbij eveneens een dergelijke 'doorkijk-benadering' wordt voorgestaan.

4. Investerings in vastgoed

Tot slot, en mede refererend aan voorbeeld 3 uit het eerder aangehaalde non-CIV discussion paper, wijzen wij op die gevallen waarbij een (Nederlandse) juridische investeringsstructuur gehanteerd wordt, waarvoor een reël alternatief bestaat waarin geen dividendbelasting verschuldigd zou zijn geweest. Dan is wel relevant dat beoordeeld kan worden dat deze alternatieve structuur vanuit een economisch oogpunt overeenkomt met de daadwerkelijk gekozen juridische investeringsstructuur. Te denken valt aan een investering in vastgoed door buitenlandse investeerders. Zij zouden kunnen kiezen de aankoop van de onroerende zaken te doen door middel van een buitenlands of transparant samenwerkingsverband dan wel via een Nederlandse kapitaalvennootschap. Vanuit economisch perspectief zijn deze twee investeringsvormen gelijkwaardige en reële alternatieven. In het eerste geval is er geen Nederlandse of buitenlandse dividendbelasting en is de belastingheffing exclusief toegewezen aan de bronstaat. Op het moment dat besloten wordt de investering vorm te geven via een Nederlandse kapitaalvennootschap, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat dit niet gedaan wordt met oog op de vermijding van Nederlandse of buitenlandse dividendbelasting. Gezien het algemeen aanvaarde beginsel dat inkomsten uit vastgoed exclusief aan de bronstaat zijn toegewezen is een behandeling conform het (hier boven aangehaalde) door Nederland gehuldigde principe ten aanzien van 'zelfstandige reële economische betekenis' gerechtvaardigd ook in deze gevallen³. Wij pleiten er vanuit dit oogpunt dan ook voor dat een coöperatie, waar deze grotendeels indirecte investeringen in vastgoed houdt (analoog aan de toepassing van de deelnemingsvrijstelling op dergelijke investeringen conform artikel 13, lid van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969), niet als houdstercoöperatie zou moeten worden geduid.

5. Afsluiting

Wij hopen dat deze brief een nuttige bijdrage levert aan de vormgeving van het wetsvoorstel.

Indien u dit op prijs stelt, licht de NOB deze brief graag toe in een bespreking.

Met vriendelijke groet,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

10.2.e

10.2.e

Zitter sectie Internationale Fiscale Zaken)
(lid sectie Internationale Fiscale Zaken)

³ Nota fiscaal verdragsbeleid, Kamerstukken II 2010/11, 25087, nr. 7

TER TEKENING

Aan
de staatssecretaris

10.2.e

Directie Internationale
Zaken en
Verbruiksbelastingen
Inlichtingen

10.2.e

10.2.e

notitie

Kamerbrief - APA-/ATR-rulingpraktijk

Datum
22 mei 2017

Notitienummer
2017-0000101618

Auteur
10.2.e

Bijlagen
4

Aanleiding

U heeft toegezegd uiterlijk 24 mei de TK nader te informeren over de APA-/ATR-praktijk. In de bijlage treft u de definitieve versies van de stukken aan.

Beslispunt

11.1

11.1

Toelichting

- Dit zijn de definitieve stukken zoals met u afgestemd op dinsdagmiddag 23 mei.
- Het pakket bestaat uit de volgende stukken:
  1. Brief
  2. Notitie 'Stand van zaken APA-/ATR-praktijk'
  3. Overzicht beleidsbesluiten
  4. Gestileerde APA's en ATR's
  5. Rapport van bevindingen

de volgende 6 pagina's zijn
verwijderd omdat deze
geheel buiten verzoek zijn.

10.2.40.2]e10.2.e10.2]e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e

10.2.40.2]e10.2.e10.2]e
10.2.e10.2]e10.2.e

Reeds openbaar

10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e
10.2.e10.2]e10.2.e

Belastingdienst

LIJST TOPLIJST

2017

WEEK >> 33

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

Buiten reikwijdte

2

Belastingontwikking en vestigingsklimaat

Buiten reikwijdte

Belastingontwikking en vestigingsklimaat

UvA onderzoek offshore financial centers

Op 24 juli heeft de onderzoeksgroep CORPNET van de Universiteit van Amsterdam de uitkomsten van een analyse gepresenteerd waaruit blijkt dat wereldwijd slechts vijf landen verantwoordelijk zouden zijn voor het kanaliseren van 47% van de offshore-investeringen van multinationals richting belastingparadijzen. Bovenaan de lijst staan Nederland en Groot-Brittannië als doorstroomland voor respectievelijk 23% en 14% van alle offshore-investeringstromen vanuit belastingparadijzen. Over dit onderzoek zijn Kamervragen gesteld. Zie ook de [monitor politiek/kamervragen](#).

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

Belastingdienst

LIJST TOPLIJST

Beeldvorming

LIJST
TOP

WEEK >> 6

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

Buiten reikwijdte

4

Belastingontwijking en vestigingsklimaat

Buiten reikwijdte

Belastingontwijking en vestigingsklimaat

EU Anti tax avoidance package. Op 28 januari heeft de Europese Commissie haar anti-belastingontwijking pakket gepubliceerd. Dit pakket bestaat onder andere uit een voorstel voor een Anti tax avoidance directive (ATAD) en een richtlijnvoorstel over country by country reporting (CBC reporting). Voor beide onderwerpen zijn BNC-fiches in de maak die binnen korte tijd moeten worden afgestemd. 19 februari moeten de fiches naar de Tweede Kamer worden verstuurd. 2 maart zal er een AO over plaatsvinden.

11.1

11.1

Starbucks. De Kamervragen die gesteld zijn naar aanleiding van de kabinetsreactie van 27-11-2015 over Starbucks zijn gepubliceerd op 2-2-2016. Er vindt overleg plaats met de Europese Commissie over wat het bedrag van de recovery van staatssteun zou moeten zijn.

Wapenproducenten. De Kamervragen die gesteld zijn over wapenproducenten die via Nederland belasting zouden ontwijken zijn op 5-2-2016 gepubliceerd.

Rapport Aggressive Tax Planning Indicators. De Europese Commissie heeft een onafhankelijk onderzoeksbureau een onderzoek laten verrichten naar indicatoren in de verschillende lidstaten in de EU die agressieve belastingplanning kunnen stimuleren. Nederland heeft volgens dit rapport de meeste indicatoren van alle landen in de EU. Dit rapport is besproken met de minister en staatssecretaris.

Oekraïense oligarch. Er zijn op 25 januari (aan BuZa) Kamervragen gesteld over de hoogte van de Nederlandse investeringen in Oekraïne. De helft van de investeringen zou afkomstig zijn van één Oekraïense oligarch die via een Nederlandse vennootschap investeerde in Oekraïne. Er werd onder andere gevraagd of deze persoon belasting ontweek via een Nederlandse brievenbusmaatschappij. De beantwoording zal een samenwerking van Financiën en BuZa worden en zal waarschijnlijk volgende week worden afgerond.

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

(SOCIAL) MEDIA

Buiten verzoek

Belastingontwijking.

Veel media-aandacht voor de EC-Commissie tegen belastingontwijking. Fiscalist Sleurink stelt in AD dat hij het overdreven vindt dat lobbyclubs vrezen dat multinationals door de nieuwe Europese regels wegblijven uit Nederland. De FD-redactie vindt het positief dat de EC binnen de EU tot bindende afstemming probeert te komen, maar vindt de huidige voorstellen weinig gedetailleerd.

Online speelt het onderwerp minder. Op Twitter wordt het nieuws een aantal keer geretweet zonder commentaar. Er zijn geen webdiscussies.

 190.000 impressies

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

INHOUD

INHOUD

INHOUD

INHOUD

INHOUD

INHOUD

MEDEWERKERS

1

Beeldkrant

2

Switch en VWNW-beleid

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

MEDEWERKERS

Buiten verzoek

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

MEDEWERKERS

Buiten verzoek

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

MEDEWERKERS

TOPLIJST | WEEK

Belastingdienst

LIJST TOPLIJST

2017

WEEK >> 37

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

WOB verzoeken

TOPLIJST | WEEK

Buiten reikwijdte

2

Belastingontwikking en vestigingsklimaat

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

WOB verzoeken

TOPLIJST | WEEK

Belastingontwijking en vestigingsklimaat

Kamervragen

Het lid Leijten (SP) heeft Kamervragen gesteld over de participatie van medewerkers van het ministerie en de Belastingdienst aan het IFA-congres. De vragen hebben onder andere betrekking op het programma van het IFA-congres en het aantal ambtenaren van de Belastingdienst en het ministerie van Financiën dat de afgelopen jaren aan het IFA-congres heeft deelgenomen.

De Kamervragen die zijn beantwoord, zie de monitor [politiek/kamervragen](#).

KLANTINTERACTIE

PRODUCTIE/
SAMENWERKINGSPARTNERS

BELANGENORGANISATIES
EN TOEZICHTHOUDERS

POLITIEK/
INTERDEPARTEMENTAAL

(SOCIAL) MEDIA

WOB verzoeken

TOPLIJST | WEEK

TER INFORMATIE

Aan
de minister
de staatssecretaris

10.2.e

11.1

notitie

Verhoren POFC: update 5

**Directie Bestuurlijke en
Juridische Zaken**

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e

Datum

13 juni 2017

Notitienummer

2017-0000113901

Auteur

10.2.e

Van

het hoofd van Bureau
Bestuursondersteuning

Kopie aan

directeur-generaal
Belastingdienst, de directeur-
generaal voor Fiscale Zaken, de
directeur Communicatie

Bijlagen

1

Aanleiding

Op woensdag 7 juni is de Parlementaire ondervragingscommissie fiscale constructies (POFC) gestart met de openbare verhoren. Op 12 juni werden de volgende getuigen gehoord:

- Jan Favié, bestuurder en alg. directeur van de Promogroup B.V. en U2 Ltd;
- Bartjan Zoetmulder, belastingadviseur bij Loyens & Loeff; voorzitter van de NOB-kerngroep Nederland Investeringsland;
- Ronald Posthumus, Business Unit Director bij Vistra Netherlands en voormalig bestuurder bij Alter Domus.

Op 13 juni besteedt de commissie aandacht aan de rol van het notariaat bij fiscale constructies. Hierbij is één deskundige gehoord:

- Martin Jan van Mourik, emeritus hoogleraar notarieel recht en privaatrecht aan de Universiteit Leiden en de Radboud Universiteit Nijmegen.

In deze notitie vindt u een samenvatting van de verhoren van 12 en 13 juni, en in de bijlage een mediabeeld.

Kern

- Bij de verhoren van dhr. Favié en dhr. Posthumus probeert de commissie een beeld te krijgen van de concrete werkzaamheden van een trustbestuurder (dhr. Posthumus) of beheerder van intellectuele eigendomsrechten (dhr. Favié).
- 11.1 Dhr. Favié heeft ontkennend gereageerd op de stelling van de commissie dat bands als de Rolling Stones en U2 Nederland hebben gekozen om fiscale redenen. Commissielid Van Dam (CDA) gaf aan niet overtuigd te zijn en de getuige niet geloofwaardig te vinden.
- 11.1 Bij het verhoor van dhr. Zoetmulder werd met name ingegaan op de samenwerking tussen belastingadviseurs en de trustsector.

- Het verhoor van dhr. Favié kreeg – 11.1
11.1 – verreweg de meeste aandacht in de media. Meer in het algemeen bericht het FD op 13 juni dat de commissie onvoldoende mandaat en middelen heeft voor een gedegen onderzoek, en dat commissieleden in plaats daarvan "wilden worden bevestigd in wat ze al meenden te weten." Dit beeld wordt bevestigd in de uitzending van Jinek van 12 juni. Ook noemde BNR de mini-enquête "volledig mislukt", omdat de commissie geen rapport met conclusies en aanbevelingen zal opleveren.

Toelichting

Verhoor Jan Favié

- De commissie heeft dhr. Favié uitgenodigd omdat hij o.m. als algemeen directeur van Promogroup BV de merkrechten en het intellectuele eigendom van de Rolling Stones beheert. Voor U2 heeft hij een vergelijkbare rol middels U2 Limited.
- De commissie probeert in het verhoor een beeld te krijgen van de werkzaamheden van Promogroup en U2 Ltd. Hierbij speelt met name de vraag of – naast eventuele fiscale overwegingen – er andere redenen zijn om voor deze twee bedrijven in Nederland te kiezen. Favié kwalificeert beide bedrijven als administratiekantoren met bijzondere deskundigheid in de entertainmentindustrie (m.n. intellectueel eigendom en merkenrecht).
- Dhr. Favié gaf meermaals aan dat zijn bedrijven geen brievenbusfirma's zijn – commissielid Leijten stelde daarop dat de werkzaamheden van Promogroup "heel dicht bij een brievenbusfirma" komen.
- 11.1
Dhr. Favié heeft ontkennend gereageerd op de stelling van de commissie dat bands als de Rolling Stones en U2 Nederland hebben gekozen omdat Nederland royalties niet belast. Commissielid Van Dam (CDA) gaf aan niet overtuigd te zijn en de getuige niet geloofwaardig te vinden.

Verhoor Bartjan Zoetmulder

- Dhr. Zoetmulder werd gehoord in het kader van zijn rol als belastingadviseur en zijn functies binnen de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB).
- De commissie heeft dhr. Zoetmulder bevraagd over de rol van belastingadviseurs en eventuele ethische beperkingen aan het werk. Dhr. Zoetmulder heeft deze vragen beantwoord onder verwijzing naar het tuchtrecht van de NOB en de toepasselijke wet- en regelgeving.

11.1

11.1

- Tenslotte heeft de commissie gevraagd naar de lobbyactiviteiten van de NOB. Dhr. Zoetmulder gaf aan dat zowel de belastingadviseurs en de klanten belang hebben bij duidelijke wet en regelgeving. Ook heeft hij bevestigd dat de NOB contact heeft met het ministerie van Financiën i.h.k.v. consultaties.

Verhoor Ronald Posthumus

- Dhr. Posthumus is de eerste trustbestuurder die voor de commissie getuigt. Hij is directeur van Vistra, en werkte eerder bij o.m. bij twee andere trustkantoren: Intertrust en Alter Domus. Hij omschrijft de werkzaamheden als 'meer dan puur administratief'. Als voorbeeld noemt hij het opstellen van rapportages over de wijze waarop de onderliggende asset portefeuille wordt beheerd.
- Dhr. Posthumus erkent dat er 'een fiscale component' zit in de keuze van buitenlandse bedrijven om in Nederland een structuur op te zetten. Maar er zijn ook andere redenen, zoals de vele belastingverdragen en het politiek stabiele klimaat.
- Dhr. Posthumus betoogt in zijn verhoor dat zijn trustkantoor altijd probeert te voorkomen dat men meewerkt aan fiscale structuren die "belastingontduiking of maatschappelijk onbetamelijk geachte structurering in de hand werken." In zijn loopbaan heeft dhr. Posthumus enkele tientallen klanten geweigerd omdat bijv. de UBO niet te achterhalen was, of omdat er geen zakelijke rechtvaardiging was voor de gekozen structuur. Bij twijfel werkt hij niet mee.
- Dhr. Posthumus benadrukte meermaals dat een aantal trustkantoren zich niet aan de regels houdt, en hiermee de hele sector een slechte naam geeft. Hij legt de verantwoordelijkheid voor het voorkomen van misstanden eerder bij de toezichthouder en de wetgever dan bij de sector. De commissie wees hem erop dat zelfregulering ook zeer succesvol kan zijn. Dhr. Posthumus riep DNB op om strenger toezicht te houden op de trustsector: "Het toezicht zou strenger mogen. We staan toch negatief in het nieuws en daar heb ik ook last van. Maar ik kan niet voorkomen dat een ander kantoor een vergunning krijgt. Ik verstrek ze niet."

Verhoor Martin Jan van Mourik

- Prof. Van Mourik is opgeroepen als deskundige om de rol publieke functie van de notaris en de bijbehorende maatschappelijke verantwoordelijkheid. De laatste jaren ziet hij daarin een verbetering. De KNB speelt op dit terrein een goede rol. Ook de Belastingdienst en notarissen werken de laatste jaren steeds beter samen.
- Er is een tiental notarissen betrokken bij constructies (van de 1.400 notarissen). Deze bevinden zich vooral in kantoren met meer disciplines. Prof. Van Mourik vindt functiescheiding tussen notarissen, advocaten, accountants en belastingadviseurs binnen kantoren daarom heel belangrijk. Dossiers dienen gescheiden te worden geadministreerd. Notarissen moeten geheel onafhankelijk kunnen functioneren.
- Aan constructies waarbij belastingontwijking aan de orde is, kan worden meegewerkt, mits alles juridisch op orde is en de rechtspersonen deugen. Een notaris moet controleren of wat hem voorgelegd wordt overeenkomt met de werkelijkheid. De notaris moet alert zijn en zo nodig zijn dienst weigeren.